

предмет; система засобів праці; система професійних службових обов'язків; система прав; середовище роботи, предметні і соціальні умови праці [2].

Таким чином, зміст професійного самовизначення майбутнього фінансиста, на етапі підготовки у вищому навчальному закладі, окреслюється формуванням ставлення його особистості до себе як до суб'єкта власної професійної діяльності. Цей період є найважливішим як з точки зору основних механізмів та динаміки професійного становлення особистості студента, так і з точки зору педагогічного впливу на його подальшу долю [3].

Дана професія вимагає особливої відповідальності, дисципліни і організованості. Фінансисти повинно чітко усвідомлювати необхідність планування, відмінно володіти термінологією, здобувати навиків у введенні спеціальної лексики. Тому одним із основних завдань є внесення у навчальні плани підготовки майбутніх фінансистів програми психологічного супроводу професійного становлення та розвитку особистості. Це дозволить підготовлювати майбутніх професіоналів, спрямованих на саморозвиток та самовдосконалення.

Список використаних джерел:

1. Головань М. С. Система компетенцій випускника вищого навчального закладу напряму підготовки "фінанси і кредит" / Микола Головань // Вища школа. – 2011. – № 9. – С. 27-38.
2. Климів Е. А. Психологія професійного самоопределення / Е. А. Климів. – Ростов н/Д: Фенікс, 1996. – 391 с.
3. Культура фахового мовлення: навчальний посібник / За ред. Н. Д. Бабич. – Чернівці: Книги – 21, 2006. – 496 с.

Лещенко П.А.

Аспірант кафедри фінансів, НаУКМА

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ОЧІКУВАНЬ В УКРАЇНІ

Однією з причин виникнення шоків на різних фінансових ринках можуть бути інфляційні очікування, що значною мірою впливають на короткострокові значення інфляції. Інфляційні очікування містять також вагомий вплив на політичне та адміністративне регулювання, оскільки в найближчому майбутньому вони посилюють цінові коливання, а в довгостроковому періоді показують рівень довіри до політики НБУ. Центральний банк з низьким рівнем довіри з боку економічних агентів є більш обмеженим у можливостях проведення жорсткої монетарної політики, тоді як центральний банк з високим рівнем довіри населення може застосовувати більш жорсткі кроки в монетарній політиці разі такої необхідності. В Україні головними економічними агентами при обрахунку очікувань виступають фірми, споживачі та професійні прогнозисти, що є схожим зі світовою практикою [1]. Проте, для України характерні певні відмінності щодо очікуваних значень інфляції в різних регіонах.

В Україні збір даних стосовно очікувань домогосподарств, фірм та експертів проводяться такими установами як:

- НБУ – «Дослідження очікувань підприємств України»;
- Державний комітет статистики. Квартальні опитування з 1998 року, проте дані та методологія публічно не є доступними;

- Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) – «Квартальне опитування підприємств»;
- Міжнародний центр перспективних досліджень – «Споживчі настрої»;
- Інформаційні агентства – опитування експертів та прогнозистів.

Однією з унікальних особливостей характеру очікувань в Україні в порівнянні зі світовою практикою є наявність регіональних відмінностей. Наприклад, Захід України, як правило, схильний до очікувань нижчої інфляції та ревальвації гривні, в той час як Схід, схильний очікувати постійне зростання цін та послаблення національної валюти. [1] На формування таких настроїв ймовірно впливає політична та соціальна ситуація в регіонах і з її врівноваженням, характер очікувань також може збалансуватись. Проте, не можна виключати, що однакові новини про економічний та політичний розвиток подій в Україні в цих регіонах інтерпретується населенням по-різному, а, отже, і формує відмінні очікування. Географічне положення, що історично сформувало різні вектори орієнтирів для ведення економічної діяльності в даних регіонах, відображає настрої населення щодо подальшого економічного розвитку у відповідності до характеру трендів економічного розвитку в Євросоюзі та Росії, оскільки вони є головними представниками таких орієнтирів для населення України. Характер очікувань також значною мірою залежить від політичної ситуації в Україні в контексті співробітництва з даними країнами, а також іншими міжнародними організаціями та країнами світу.

Список використаних джерел:

1. Методика розрахунку індикаторів ділових очікувань згідно з вимогами розширеного спеціального стандарту поширення даних міжнародного валютного фонду.// Державна служба статистики України. - Наказ Державної служби статистики України 30.12.2014 № 41. – Київ – 2014. С. – 8-9.

2. Куабіон О., Городніченко Ю.. Інфляційні очікування в Україні: довгий шлях до закріплення. //Вісник Національного банку України. – Київ. – 2015. – № 233. – С. – 6 – 25.

Тези підготовлено в рамках фундаментального проекту кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія» на тему «Методологія та економіко-математичний інструментарій оцінки впливу тіньової економіки та дисбалансів на ринку праці на фінансову стабільність та економічне зростання в Україні».

Мар'янович М.Е.

Аспірантка кафедри фінансів, НаУКМА

МІЖНАРОДНА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Відповідно до визначення Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (далі - ОЕСР), офіційна допомога розвитку (далі - ОДР) є офіційним фінансуванням, головною метою якого є сприяння економічному розвитку та добробуту країн, що розвиваються, й яке носить пільговий характер з елементом гранту не менше 25 відсотків (використовуючи фіксовану 10 відсоткову ставку дисконтування). Кошти ОДР складаються з внесків донорських урядових агенцій («двостороння ОДР») та багатосторонніх інституцій й спрямовуються для реалізації проектів, спрямованих на розвиток країн, що розвиваються [4].

Принципи надання та управління офіційною допомогою розвитку визначаються,